

SIKKERHETS DATABLAD

DUASOLID HARDENER

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn : DUASOLID HARDENER
Produktbeskrivelse : Herder.

1.2 Relevante, identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen, og ikke-anbefalt bruk

Anbefalt bruk: Malerarbeid

1.3 Detaljer om leverandøren på sikkerhetsdatabladet

Leverandør

Tikkurila Norge AS
Stanseveien 25
0976 OSLO
Telefon: +47 22 803 290

Produsent eller Distributør

Tikkurila Oyj
P.O. Box 53
FI-01301 VANTAA
FINLAND
Telephone +358 20 191 2000

e-mail adresse til person ansvarlig for dette SDS databladet : Tikkurila Oyj,
Product Safety,
e-mail: productsafety@tikkurila.com

1.4 Nødtelefonnummer

Telefonnummer : 112
(24h)

Nasjonalt rådgivingskontor/Giftinformasjonen

Telefonnummer : 225 913 00
(24h)

Leverandør eller Produsent

Telefonnummer : Tikkurila Norge AS
+47 22 803290
Man-fre 8-16

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

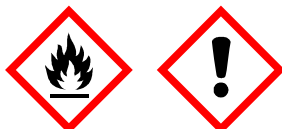
2.1 Klassifisering av bestanddeler eller blanding

Produktdefinisjon : Blanding
Klassifisering i henhold til Forskrift (EC) 1272/2008 [CLP/GHS]
Flam. Liq. 3, H226
STOT SE 3, H336

Produktet er klassifisert som farlig ifølge forskrift (EU) 1272/2008 med endringer.

2.2 Etikettelementer

Farepiktogrammer :

Signalord	: Advarsel
Redegjørelser om fare	: H226 - Brannfarlig væske og damp. H336 - Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
Redegjørelser om forholdsregler	
Generelt	: Ikke anvendelig.
Forebygging	: P210 - Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt. P261 - Unngå innånding av tåke/damp/aerosoler. P284 - Åndedrettsvern skal benyttes ved utilstrekkelig ventilasjon.
Respons	: Ikke anvendelig.
Lagring	: Ikke anvendelig.
Avhending	: Ikke anvendelig.
Farlige ingredienser	: n-butylacetat
Tilleggselementer på etiketter	: Ikke anvendelig.

2.3 Andre farer

Andre farer som ikke fører til klassifisering : Ikke kjent.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2 Blandinger : Blanding

Navn på produkt/ bestanddel	Identifikatorer	%	Klassifisering Forskrift (EU) nr. 1272/2008 [CLP]	Merknader
n-butylacetat	REACH #: 01-2119485493-29 EU: 204-658-1 CAS: 123-86-4 Innhold: 607-025-00-1	≥25 - ≤50	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336 EUH066	-
Reaksjonsmasse av etylbenzen og xylen	REACH #: 01-2119488216-32 EU: 905-588-0 CAS: -	<10	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H312 Acute Tox. 4, H332 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H335 STOT RE 2, H373 Asp. Tox. 1, H304 Se kapittel 16 for fullstendig tekst i H-setningene overfor.	C

I følge produsentens nåværende kunnskap, og for anvendbare konsentrasjoner, finnes det ingen øvrige bestanddeler i produktet som er klassifisert som helse- eller miljøskadelig, og som skulle kreve rapportering i dette avsnittet eller er PBTs eller vPvBs, eller har blitt tildelt en administrativ norm og derfor skulle kreve rapportering i dette avsnittet.

Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

Merknader, om oppgitte, refererer til merknader gitt i Bilag VI, forordning 1272/2008.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	: I alle tvilstilfeller og ved vedvarende symptomer skal lege kontaktes. Vis om mulig dette sikkerhetsdatabladet eller etikett til legen.
Øyekontakt	: Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Skyll øyet med en myk stråle lunkent vann mens øyelokkene løftes. Fortsett å skylle i minst 15 minutter. Hvis det oppstår symptomer, må lege kontaktes.
Innånding	: Flytt til frisk luft. Hold personen varm og i ro. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen. Kontakt lege.

- Hudkontakt** : Fjern forurensede klær og sko. Vask huden grundig med såpe og vann eller bruk et anerkjent hudrensingsprodukt. Løsemidler eller tynnere må IKKE brukes.
- Svelging** : Ved utilsiktet svelging skylles munnen med vann (bare dersom personen er ved bevissthet), og få øyeblikkelig legehjelp. Flytt til frisk luft og la hvile i en komfortabel stilling for pusting. IKKE framkall brekning.

4.2 De viktigste symptomene og effektene, både akutte og forsinkede

Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.

Se avsnitt 11 for mer informasjon om helseeffekter og symptomer.

4.3 Indikasjon av enhver øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesialbehandling som er nødvendig

Ingen.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1 Slokkemidler

Egnete brannslukkingsmidler : Bruk et brannslukningsmiddel som er egnet for omkringliggende brann. Anbefalt: Alkoholbestandig skum, CO₂, pulver eller vannspray.

Uegnete brannslukkingsmidler : Ikke bruk direkt vannstråle som kan føre til at brannen sprer seg.

5.2 Spesielle farer forbundet med stoffet eller blandingen

Farer på grunn av stoffet eller blandingen : Brannfarlig væske og damp. Ved brann oppstår det tykk, svart røyk. Eksponering for spaltningsprodukter kan være helseskadelig. Damp/gass er tyngre enn luft og vil spres langs bakken. Damper kan hope seg opp i lave eller innesluttete områder, bevege seg over store avstander til antennelseskilder og flamme tilbake. Avrenning til kloakkavløp kan forårsake brann- eller eksplosjonsfare.

Farlige forbrenningsprodukter : Ved eksponering for høye temperaturer kan det produseres farlige spaltningsprodukter som karbonmonoksid og karbondioksid, røyk, nitrogenoksider osv.

5.3 Råd for brannmenn

Spesielle beskyttelses tiltak for brannmenn : Flytt beholdere bort fra brannområdet hvis det ikke skaper risiko. Bruk vandusj til å kjøle ned brannutsatte beholdere. Avrenning fra brannslukking må ikke komme ut i avløp eller vannveier.

Særlig verneutstyr for brannslukkingsmannskaper : Brannslukningspersonell skal bruke egnet verneutstyr og selvforsynt åndedrettsvern (SCBA) med full ansiktsmaske, som brukes i modus for positivt trykk.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1 Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer : Steng alle antennelseskilder, det må ikke brennes fakler, røykes eller finnes ild i fareområdet. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå å innånde damp eller tåke. Unngå direkte hudkontakt med produktet. Se avsnitt 8 for opplysninger om egnet personlig verneutstyr.

6.2 Forholdsregler for vern av miljø : Må ikke slippes ut i avløp, vannløp eller jord.

6.3 Metoder og materialer for begrensnig og opprensning : Begrens og samle spill med ikke brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser. Rengjøres fortrinnsvis med vaskemiddel. Unngå bruk av løsemidler.

6.4 Referanse til andre avsnitt : Se avsnitt 1 for nødkontaktinformasjon.
Se avsnitt 13 for flere opplysninger om avfallshåndtering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

: Damp er tyngre enn luft og kan spres på gulvnivå. Damp kan danne eksplosive forbindelser med luft. Unngå at det dannes brannfarlige eller eksplosjonsfarlige konsentrasjoner av damp i luften, og unngå dampkonsentrasjoner som overstiger grenseverdier for yrkeseksponering. Må holdes borte fra varme, gnister og åpen ild. Produktet skal videre bare brukes i områder hvor all bruk av åpen flamme og andre antennelseskilder unngås. Elektrisk utstyr skal beskyttes i tilstrekkelig grad. Blandinger kan lades elektrostatisk. Bruk alltid jordledning ved overføring fra én beholder til en annen. Gnistdannende verktøy må ikke brukes. Brukeren bør unngå å utsette seg for hudkontakt, sprøytetåke eller damp fra produktet. Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå innånding av pussestøv. Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Se avsnitt 8 for opplysninger om egnet personlig verneutstyr. Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der produktet håndteres og oppbevares. Vask hendene før pauser, og umiddelbart etter håndtering av produktet.

7.2 Forhold for sikker lagring, inkludert ev. uforenlighet

: Lagres vekk fra direkte solskinn i et tørt, kjølig og godt ventilert område, vekk fra uforenlige materialer (se Avsnitt 10). Lagres og brukes adskilt fra varme, gnister, åpen ild eller noen annen antennelseskilde. Ingen røyking. Emballasjen skal holdes tett lukket. Åpnede beholdere må lukkes forsvarlig og oppbevares stående for å unngå lekkasje. Må ikke oppbevares i umerkede beholdere. Anbefalt lagringstemperatur er +5 °C ... +25 °C. Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser.

7.3 Spesifikk sluttbruk

: Ingen.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

8.1 Kontrollparametere

Administrative normer

Navn på produkt/bestanddel	Grenseverdier for eksponering
n-butylacetat	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 9/2018). Gjennomsnittsverdier: 75 ppm 8 timer. Gjennomsnittsverdier: 355 mg/m ³ 8 timer.
Reaksjonsmasse av etylbenzen og xylen	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 9/2018). Absorbert gjennom huden. Gjennomsnittsverdier: 25 ppm 8 timer. Gjennomsnittsverdier: 108 mg/m ³ 8 timer.

Tilleggsopplysninger

etylbenzen

EU OEL (Europa, 12/2009). Absorbert gjennom huden.

TWA: 100 ppm 8 timer.

TWA: 442 mg/m³ 8 timer.

STEL: 200 ppm 15 minutter.

STEL: 884 mg/m³ 15 minutter.

Vennligst sjekk din lokale lovgivning for nasjonal grenseverdi for etylbenzen.

Anbefalt overvåkningstiltak : Om dette produktet inneholder komponenter med yrkeshygiene grenseverdier, kan personlig overvåkning, atmosfæreovervåkning, overvåkning av arbeidsstedet eller biologisk overvåkning for å fastlå effektiviteten på avtrekk eller andre vernetiltak eller og/eller behovet for bruk av personlig åndedrettsvern være nødvendig.

DNEL-er/DMEL-er

Ingen DNEL-er/DMEL-er tilgjengelige.

PNEC-er

Ingen PNEC-er tilgjengelige.

8.2 Eksponeringskontroll

Egnede konstruksjonstiltak

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Der det er praktisk mulig skal dette oppnås ved bruk av lokal avtrekksventilasjon og generelt godt avsug. Bruk eksplosjonssikkert ventilasjonsutstyr. Hvis dette ikke er tilstrekkelig til å holde konsentrasjoner av partikler og løsemiddeldamp under administrativ norm, må det brukes egnet åndedrettsvern (se Personlig verneutstyr). Følg regelverk for helse og sikkerhet på arbeidsplassen.

Individuelle vernetiltak

- Øye-/ansiktsvern** : Bruk øyevernutstyr som beskytter mot sprut fra væsker (EN166).
- Håndvern** : Bruk vernehansker. Hanskene skal skiftes ut jevnlig, og hvis de viser tegn til skade på hanskematerialet. Anvisningene og informasjonen som gis av hanskeprodusenten, når det gjelder bruk, oppbevaring, vedlikehold og utskifting må følges.
Anbefalt hanskemateriale (EN374):
< 1 time (gjennombruddstid):butylgummi
> 8 timer (gjennombruddstid): laminert plastfolie
Anbefales ikke: PVC- eller naturgummi (lateks) hansker
- Hudvern** : Bruk egnede verneklær. Produktet er klassifisert som brannfarlig. Ved behov, personell skal bruke antistatisk tøy av naturfiber eller varmeresistent syntetisk fiber.
- Åndedrettsvern** : Hvis ventilasjonen er utilstrekkelig, må det brukes åndedrettsvern som beskyttelse mot organisk damp og støv/tåke. Ved sprøyting brukes åndedrettsvern med kombinasjonsfilter A/P3 (EN405:2001). Bruk halv- eller helmaske med gassfilter A, kombinert med partikkelfilter P2 ved sliping (EN140:1998, EN405:2001). Ved langvarig arbeid anbefales motordrevet åndedrettsvern eller friskluftsmaske (EN12941:1998). Vær sikker på at du bruker godkjent/sertifisert åndedrettsvern eller tilsvarende. Kontroller at masken er tett og skift filter i tide.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper**9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper****Utseende**

- Fysisk tilstand** : Væske.
- Farge** : Klar.
- Lukt** : Sterk.
- Luktterskel** : Ikke relevant for risikovurdering av produktet.
- pH** : Ikke relevant for risikovurdering av produktet.
- Smeltepunkt/frysepunkt** : <-90°C (n-butylacetat)
- Utgangskokepunkt og -kokeområde** : 126°C (n-butylacetat)
- Flammepunkt** : 23 °C (n-butylacetat)
- Fordamping** : 1 (butylacetat = 1) (n-butylacetat)
- Antennelighet (fast stoff, gass)** : Ikke anvendelig. Flytende produkt.
- Øvre/nedre brennbarhets- eller eksplosjonsgrenser** : Nedre: 1.4% (n-butylacetat)
Øvre: 7.6% (n-butylacetat)
- Damptrykk** : 1.5 kPa [romtemperatur] (n-butylacetat)
- Damptetthet** : 4 (n-butylacetat)
- Tetthet** : 1.23 g/cm³
- Løselighet(er)** : uløselig i vann.
- Fordelingskoeffisient oktanol/ vann** : Ikke kjent.
- Selvantennelsestemperatur** : 415°C (n-butylacetat)
- Dekomponeringstemperatur** : Ikke relevant for risikovurdering av produktet.
- Viskositet** : Ikke relevant for risikovurdering av produktet.
- Eksplosjonsegenskaper** : Inneholder ingen eksplosive materialer.
- Oksidasjonsegenskaper** : Ingen oksiderende bestanddeler.

9.2 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Ingen tilleggsinformasjon.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

- 10.1 Reaktivitet** : Se Avsnitt 10.5.
- 10.2 Kjemisk stabilitet** : Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering (se Avsnitt 7).
- 10.3 Mulighet for skadelige reaksjoner** : Kan utgjøre en eksplosjonsfare hvis stoffet blir blandet i luften i lukkede rom eller utstyr og utsettes for gnister, varme eller åpen ild.
- 10.4 Forhold som skal unngås** : Unngå sterk varme eller kulde. Unngå alle mulige antenningskilder (gnist eller flamme).
- 10.5 Uforenlige stoffer** : Oppbevares adskilt fra følgende materialer for å unngå kraftige eksotermiske reaksjoner:
oksiderende virkestoffer
kraftige syrer
kraftige alkali
- 10.6 Farlige nedbrytningsprodukter** : Ved eksponering for høye temperaturer kan det produseres farlige spaltningsprodukter som karbonmonoksid og karbondioksid, røyk, nitrogenoksider osv.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 Informasjon om toksikologiske effekter

Det finnes ingen tilgjengelige data om selve produkt.

Produktet er klassifisert som farlig ifølge forskrift (EU) 1272/2008 med endringer.

Eksponering for konsentrasjoner av løsemiddeldamp som overstiger administrativ norm, kan gi helseplager som irriterte slimhinner og luftveier samt skade på nyrer, lever og sentralnervesystem. Symptomer og tegn er hodepine, svimmelhet, tretthet, muskelsvekkelse, døsighet, og i ekstreme tilfeller bevisstløshet. Gjentatt eller langvarig hudkontakt kan forårsake at det naturlige fett fjernes fra huden og resultere i ikke-allergisk kontaktallergi og absorpsjon gjennom huden. Sprut av væsken i øynene kan skape irritasjon og midlertidig skade. Svelging kan forårsake kvalme, diaré og oppkast.

Akutt toksisitet

Ikke klassifisert.

Irritasjon/korrosjon

Ikke klassifisert.

Overfølsomhet

Ikke klassifisert.

Mutasjonsfremmende karakter

Ikke klassifisert.

Kreftfremkallende egenskap

Ikke klassifisert.

Reproduktiv giftighet

Ikke klassifisert.

Fosterskadelige egenskaper

Ikke klassifisert.

Toksisitet for angitt målorgan (enkelteksponering)

Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

Toksisitet for angitt målorgan (gjentatt eksponering)

Ikke klassifisert.

Fare for aspirering

Ikke klassifisert.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

Det er ikke utført økologisk testing av dette produktet.
Må ikke slippes ut i avløp, vannløp eller jord.

Produktet er ikke klassifisert som miljøfarlig i henhold til forskrift (EU) 1272/2008.

12.1 Toksisitet : Ingen spesifikke data.

Ikke kjent.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet : Ingen spesifikke data.

12.3 Bioakkumuleringspotensial

Navn på produkt/ bestanddel	LogP _{ow}	Biokonsentrasjons-faktor [BKF]	Potensial
Reaksjonsmasse av etylbenzen og xylen	3.12	8.1 til 25.9	lav
n-butylacetat	2.3	-	lav

12.4 Jordmobilitet

Fordelingskoeffisient for
jord/vann (K_{oc}) : Ikke kjent.

Mobilitet : Ikke kjent.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurderinger

Denne blandingen inneholder ikke stoffer som er vurdert å være en PBT eller en vPvB.

12.6 Andre skadevirkninger : Ikke kjent.

AVSNITT 13: Instruksjoner ved disponering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt

Metoder for avhending : Produktrester samles opp i egnet avfallsbeholder. Flytende rester er spesialavfall og må ikke tømmes i avløp eller vassdrag men leveres til lokal miljøstasjon. Produktrester skal leveres til godkjente mottaker av denne typen avfall.

Den europeiske avfallslisten (EAL)

Avfallskode	Avfallsbetegnelse
08 01 11*	maling- og lakkavfall som inneholder organiske løsemidler eller andre helsefarlige stoffer

Hvis dette produktet blandes med annet avfall, kan det hende at den originale avfallsproduktkoden ikke lenger gjelder, og den korrekte koden må tildeles. Kontakt lokale avfallsmyndigheter for ytterligere informasjon.

Emballasje

Metoder for avhending : Tomme malingspann skal behandles i henhold til lokale krav, eller resirkuleres.

Spesielle forholdsregler : Ingen.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

	ADR/RID	IMDG	IATA
14.1 FN-nummer	UN1263	UN1263	UN1263
14.2 Korrekt transportnavn, UN	MALINGRELATERT STOFF	PAINT RELATED MATERIAL	PAINT RELATED MATERIAL
14.3 Transportfareklasse (r)	3	3	3
14.4 Emballasjegruppe	III	III	III
14.5 Skadevirkninger i miljøet	Nei.	Nei.	Nei.

TilleggsopplysningerADR/RID : **Funnellkode** (D/E)IMDG : **Emergency schedules** F-E,S-E

14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren : **Transport innenfor brukerens anlegg:** produktet skal alltid transporteres i lukkede beholdere som står oppreist. Det må sikres at personer som transporterer produktet har fått opplæring i hva som skal gjøres ved uhell eller utslipp.

14.7 Transport i bulk, i samsvar med IMO-instrumenter : Ikke kjent.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger**15.1 Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter eller lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen**

EU-forskrift (EU) nr. 1907/2006 (REACH)

Andre EU regler

Stoffliste for Europa : Ikke bestemt.

Nasjonale forskrifter

Produktregistreringsnummer : 81566

15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering : Dette produktet inneholder stoffer som fremdeles krever sikkerhetsvurderinger for kjemiske stoffer.

AVSNITT 16: Andre opplysninger Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.

Forkortelser og akronymer : ATE = Akutt toksisitets estimat
 CLP = Klassifisering, merking og innpakning
 DMEL = Oppnådd minimalt effekt nivå
 DNEL = Oppnådd ingen effekt nivå
 EUH statement = CLP-spesifikk fareerklæring
 PBT = Persistent, Bioakkumulerbar og Giftig
 PNEC = Forutsatt ingen effekt konsentrasjon
 RRN = REACH registrerings nummer
 vPvB = Meget persistente og meget bioakkumulerende

Fremgangsmåte for avledning av klassifisering etter forskriften (EC) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Klassifisering**Justering**

Flam. Liq. 3, H226
STOT SE 3, H336

På grunnlag av testdata
Kalkuleringsmetode

Fullstendig tekst for
forkortede H-setninger

: H226 Brannfarlig væske og damp.
H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H312 Farlig ved hudkontakt.
H332 Farlig ved innånding.
H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
H315 Irriterer huden.
H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
EUH066 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

Fullstendig tekst for
klassifiseringer [CLP/GHS]

: Acute Tox. 4 AKUTT TOKSISITET - Kategori 4
Asp. Tox. 1 ASPIRASJONSFARE - Kategori 1
Eye Irrit. 2 ALVORLIG ØYESKADE/-IRRITASJON - Kategori 2
Flam. Liq. 3 BRENNBARE VÆSKER - Kategori 3
Skin Irrit. 2 ETSER/IRRITERER HUD - Kategori 2
STOT RE 2 GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (GJENTATT
EKSPONERING) - Kategori 2
STOT SE 3 GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (ENKEL
EKSPONERING) - Kategori 3

Utgitt dato/ Revisjonsdato : 8/20/2020

Dato for forrige utgave : 9/12/2016

Versjon : 4

Merknad til leseren

Dette sikkerhetsdatablad er utarbeidet i henhold til (EF) nr. 1907/2006 (REACH), Vedlegg II (EU) nr. 830/2015. Informasjonen gitt i dette sikkerhetsdatablad er basert på nåværende kunnskapsnivå og på gjeldende lover. Informasjonen gitt i dette sikkerhetsdatablad er ment som en beskrivelse av de sikkerhetstiltak som er nødvendig for vårt produkt: det er ikke ment som en garanti for produktets egenskaper.